

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 6 korona
Félévre 3
Vidékre:
Egész évre 12 korona
Félévre 6
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

UJ DEBRECZENI FRISS ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik:
minden nap
hétfőn és ünnep után
való napon is.
Hirdetések díjszabás
szerint.
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. szám.

FŐSZERKESZTŐ:

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények ide küldendők.

SAS EDE.

HARSÁNYI SÁNDOR.

Előfizetések, hirdetések és reklámközlemények itt vétetnek fel.

Szell Kalmán a marosvásárhelyi esetről.

Debreczen, febr. 9.

Ha valamely szomorú és mély sajnálatraméltó esetről megnyugtató befejezésről lehetne szó, akkor megengedhetnék lehetne tartani, hogy a marosvásárhelyi szerencsétlen eset ama nyilatkozatok után, melyeket Szell Kalmán miniszterelnök tett e hó 8-án, pénteken a képviselőházban, megnyugtató módon befejezettek nevezük. Ha az ellenzéknek tényleg csak a jog, törvény és igazság fekszik a szívében, mint tegnap oly hangosan hirdette, akkor neki magának el kell ismernie, hogy legmesszebbmenő várakozásai felül vannak múlva, mert Szell Kalmán őszinte törekvése az, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel is abszolúte megtámadhatlan módon a tiszta és teljes igazság kipuhatóttassék és csak ezután tegye meg végleges elhatározásait. E célból eltért az eddig gyakorolt szokástól, hanem alig érkezett meg Bécsből, rögtön kiküldött Marosvásárhelyre egy oly személyiséget, kinek kitűnő ségében, elfogulatlanságában és becsületességében senkinek sem szabad kételkedni, miután az illető országos ismert és a miniszterelnök ezenfelül még azt is kijelentette, hogy ő ebben a személyiségben: Sellyey Sándor miniszteri tanácsosban oly feltétlenül megbizik, mintha maga személyesen végezné a vizsgálatot, melléje adta a központi csendőrségi fő-

felügyelő helyettesét s egyúttal megbizta őt, hogy a helyszínén alakítsanak egy bizottságot, melyben az ellenzék is képviselve legyen s a melynek az lesz a feladata, hogy a legteljesebb tárgyilagossággal megállapítsa a tényállást. E vegyes bizottság működésével párhuzamosan fog haladni a rendes bírósági vizsgálat.

El kell ismerni, hogy lehetlenség csak egy hajszályival is tovább menni és hogy az igazságot, ha egyáltalán kipuhatótt, ezen az uton kifogják puhatótni. A miniszterelnök hozzá tette még, a mi nála különben természetes, hogy mindenkit, még a legkisebb embert is védelmébe veszi, ha ártatlansága kiderül, de senki sem menekül a büntetéstől, ha bűnsége bebizonyul. Míg a való tényállás ki nincs derítve, senkinek fejét venni nem akarja, nehogy elhatározásai közül a szállóigét alkalmazhassák reá: háborog a tenger, áldozatát követeli.

Az ellenzék e nyilatkozatok után, egyesek ellenkezése daczára, le kellett tennie a fegyvert s a választ legalább egyelőre tudomásul kellett vennie

De ez csak egy incidens volt, mely pillanatnyilag felizgatta a lelkeket, de tartósan nem volt képes visszazoritani azt a hatalmas benyomást, melyet a miniszterelnök nyilatkozatai gyakoroltak mindazokra, kik nem a botrányt keresik, hanem kiket az ügy maga érdekel.

TÁVIRATOK.

A Kisfaludy-Társaság ötvenedik nagygyűlése.

Budapest, február 10. (Saját tudósítónktól.) A Kisfaludy-Társaság tegnap vasárnap, Kisfaludy Károly születése napjának évfordulóján, tartotta az évi nagygyűlését, mely immár az ötvenötödik. Az Akadémia hatalmas termét zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség. Az elnöki asztalnál az elnök, Beöthy Zsolt körül Berzeviczy Albert alelnök, Vargha Gyula főtitkár és Kozma Andor másodtitkár foglaltak helyet. Körülöttük csoportosultak a Társaságnak teljes számban megjelent tagjai. A nagygyűlésen számos notabilitás soraiban jelen volt az olasz konzul Bollati lovag és Finger konzulatusi titkár, akiket Bazsó Antal A nemzeti szellem Dantében című felolvasásához hívtak meg. A podium hátsó részében Dante mellszobra volt felállítva, abból az alkalomból, hogy az idén lesz 600 ik évfordulója annak a napnak, hogy Dante hontalanná lett. Beöthy Zsolt 10 óra után néhány perczel nagyszabásu beszéddel nyitotta meg a nagygyűlést.

A beszéd elhangzása után Varga Gyula főtitkár terjesztette elő a Társaság évi jelentését, majd Radó Antal olvasta fel A nemzeti szellem Dantében című érdekes tanulmányát. Ezután Várad Antal lépett a felolvasó asztalhoz, a ki nagy tetszés közepette olvasta fel Mindörökké című fennkölt költeményét. A gyengélkedő Herczeg

Ferencz helyett Kozma Andor olvasta fel Herczegnek Vizsepp lakói című gyönyörű elbeszélését, a mit az előkelő közönség zajos tapsal tüntetett ki. Zichy Géza gróf Az anyja szíve czimen gyönyörű költeményt irt, melynek tárgyát a népeletből merítette. Végül Rákossy Viktor olvasta fel Horák ur című kitűnő humoreszkjét a mi a közönséget állandó derűlttségben tartotta.

Beöthy elnök zárószavai után a nagygyűlés véget ért.

Az ülés végeztével a társaság tagjai az István szállodában bankettra gyűltek össze.

Ebéd a trónörökösnel.

Bécs, febr. 10. (Saját tudósítónktól.) Ferencz Ferdinánd főhercegnél ma katonai ebéd volt, a melyen többek között Beck báró tábornagy, a vezérkar főnöke, Üxküll gróf hadtestparancsnok, Sparr báró, a haditengerészet parancsnoka és Engel altábornagy városi parancsnok volt jelen.

A nagy eteg Milán.

Bécs, febr. 10. (Saját tudósítónktól.) Milán király állapota tegnap este óta rosszabodott, de azért egyelőre aggodalomra nincs ok. A beteg nagyon nyugtalanul töltötte az éjszakát és nagyon gyötörte a nehéz lélegzés. Táplálkozása is csekély. Erőállapota nem kielégítő. Hőmérséklete normális. A király reggel jelentést tétett magának a beteg állapotáról.

TÁRCZA.

Egyről-másról.

Az Uj Debreczeni Friss Újság számára

Irtá: Gróf Vay Sándor.

Egyre tart még a farsang, bálók, estélyek, jourok egymást érik; de tart a leves poos, a havazás, az idő szeszélye is és a klubok, kávéházak aranykorukat élik.

Talán sehol sines annyira kifejlődve a kávéházi élet, mint nálunk. Férfiak, aggok, ifjak egyaránt ott töltik napjaikat, sőt nők is beülnek a füsttel, gőzzel telített levegőbe. Mintha mindenki futna, kerülné az otthonát, hogy kellemetlenségről ne beszéljen.

Legérdekesebbek természetesen a klubok; itt zajlik le nálunk a politikai-élet, a társadalmi forrongások, események mind itt vitatódnak meg. Legélénkebb klub-élet folyik ez idő szerint a gentry kaszinóban — vagy hivatalos nyelven, az országos kaszinóban. Érdekes mulatságra készülődnek most is a nemes urak, a kik billiárd-versenyt tartanak a napok-

ban. A főváros legjobb tekéző urai vesznek ebben részt s még a vidékről is sokan készülődnek fel, gyönyörködni a speciális látványban.

Nem lesz érdektelen ebből az alkalomból egyet-mást elmondani a billiárd eredetéről.

Ennek a játéknak első nyomait régen letűnt századok kronikáiban találjuk. Annyi bizonyos, hogy legelőször a földön játszották. Ezt látjuk a XIV. századból maradt fametszeten, a hol jókedvű ifjak rudakkal hajtják tekéiket a gödörbe, vagy árkokon keresztül. Természetes, hogy a finomabb számításra, az ugynevezett hajszály játékra így nem nyílt alkalom. De alig hogy nem játszottak a földön, azonnal fényes polczra került. A trónon ülő királyok kedvenc mulatsága lett. Franciaországban IX. Károly királyé volt az első tekeasztal. Ennek, a hagyomány szerint, akkora méretei voltak, hogy alig fért el a Louvreba. A fiatal királyi szenedélyes tekejátészó volt s néha még éjszaka is játszott billiárd asztalán. 1572. augusztus 25-én is épen billiárdozott, mikor ütött az éj-

féli harangzó, a hugenották halálharangja. A király letette a dákót, fegyvert fogott s maig is látható a Louvre-ban az az ablak, a honnan a hugenottákra lövöldözött.

A „napkirály“ XIV. Lajos orvosi tanács folytán minden délután billiárdozott. Bizonyos Chamillard nevezetű udvarnanczsal játszott legszívesebben, a ki ügyes játékos volt, de főként ügyesen hagyta magát megverni. A király kedvenc partneréből csakhamar államtanácsos is lett s ő rá faragták halála után a következő elmes sirverset:

A hant takarja Chamilland-t
— Siratja minden billiárd —
Mert rajtuk szerze a babért —
Mint államférfi mit sem ért.

A király példájára udvari körökbe is fölkapták a billiárdot. A régi időkben az asztal volt fából és és márványlap fedte. XIV. Lajos billiárd asztala márványból való volt. A keret falak szalmával voltak kitömve, hajlitott botokat használtak s oly óriási nagy volt az asztal, hogy

a golyót csak gereblyével lehetett megközelíteni.

Egy század múlva a szalmát kőcz váltotta fel, s az asztalba illesztett vasgátakat eltávolították.

1789-ben egy új korszak hajnala derült fel a billiárdnak. Ebben az esztendőben készült az első egyenes dákó. Ettől kezdve fokozatosan fejlődtek az egyenes eszközök. 1827-ben találták fel a bőrt, a melyet a dákó végére illesztettek, a nélkül nem igen fogott a golyó, bár mindenképen iparkodtak rajta segíteni. Levágták, leresztették a dákót, de mást értek el, hogy a hány játék-terem volt, ugy tetszett lyukas falaival, mintha ostromot állott volna ki. A krétát Aligaund nevezetű tűzérkapitány találta fel, a ki mint billiárd játékos nagy hírnévre tett szert.

Nagyon érdekes a billiárd történetében, hogy a szép szerencsétlen skót királyné, Stuart Mária szenvedélyesen szeretett tekézni, s halála előtt két nappal irt levelében: Datum: Fortheringay 1587. febr. 16. panaszkodik, hogy szobáját vesztőhelylye

A madridi zavargások.

Madrid, febr. 10. (Saját tudósítónktól.) A diákok ma is folytatták a tüntetéseket a jezsuiták ellen. A rendőrségnek kivont karddal kellett őket szétoztatnia. Néhány ember megsebesült, néhányat letartóztattak. A tüntetők a pápai nuncius és a belügyminiszter kocsiját is megdobálták, de kárt nem tettek bennök. Valenciában és Valladolidban is voltak hasonló zavargások.

Madrid, febr. 10. (Saját tudósítónktól.) A legutóbbi diáktüntetések alatt letartóztatott emberek száma igen nagy. Galdos könyvkereskedő üzlete előtt egy petárda robbant föl, a mely azonban csak anyagi kárt okozott.

Madrid, febr. 10. (Saját tudósítónktól.) Az éjjel a diákok ismét tüntettek. Két rendőrtisztet kődobással megsebesítettek. Egy diák megsebesült. Husz embert letartóztattak. Valladolidban szintén megújultak a jezsuiták ellen való tüntetések. A diákok kövel dobálták meg a kolostorokat. Barcelonában a papnevelő intézet előtt tüntettek a diákok és azt kiáltották: „Éljen a szabadság!” „Le a klerikalizmussal!”

Elfogott betörő.

A gavallér parasztleány.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, febr. 9.

A múlt héten megirtuk lapunk egyik számában, hogy Csáky József tanyaszaga házába éjnek idején betört Bodó János fiatal parasztleány, a 500 koronát rabolt el Csáky szekrényéből.

A rendőrség megindította a fiatal betörő ellen a nyomozást, de eredménytelenül. Bodó János eltűnt Debreczenből. A körözést kiadták ellene

akarják átalakítani és billiárdját eltávolítani.

Nállunk már a XVIII. század végén és a XIX. század elején híres és pompás kávéház volt a Kemnitzer a mai Dianna-fürdő helyén. „Itt már — írja Alrich, egy átutazó német író — pompás tükrök és ezélszerű és kényelmes billiárd-asztalok állnak a vendégek szolgálatára.” A múlt század huszas, harminczas éveiben leghíresebb volt a Zrinyi, a melyet Szigligeti festett meg pompásan a Szökött katona népszínművében. Sok jeles játékos fordult meg itt, de temérdek kozák is akadt. Azok a hamis játékosok t. i. akik korrigálni szokták a szerencsét.

A tivamídi volt hajdan a kedves játék, a melyet azonban régen kiszorított a karambol.

Budapesten a legjobb billiárd amatőrök ma Sztanoj Miklós kávéházában gyülekeznek, a ki európai hírű, egyik első mestere ennek a játéknak.

Az országos kaszinó érdekes mérkőzése alkalmából, talán megszivlehetők voltak ezek a régi billiárd-remimeszcencziák.

s kereste is a szomszéd városok rendőrsége. Ma végre Debreczenben csípte el a mi rendőrségünk, épen akkor, a mikor a Budapest felől érkező vonatról leszált s gyanútlanul a városba akart bejönni.

A fiatal betörőt a vasuti rendőrség a bünygyi osztályhoz kísérte, a hol Fittler rendőrtisztviselő hallgatta ki.

Bodó János szép rendben elmesélte mit csinált egy héten keresztül a rabolt pénzzel.

A mikor Csáky tanyájáról Debreczenbe jött, egy külvárosi ruhás boltban átöltözködött. Fekete polgári ruhát, kemény kalapot vett fel s a vasúthoz ment. A mig azonban a boltban átöltözködött, azt állította, hogy 100 forintja eltűnt. Valószínűleg a boltos tett rá kezet.

Azután jegyet váltott budapestre. Mikor megérkezett 140 forintja volt. Egy elegáns szállodába hajtatott, a hol 2 forintot fizetett naponként a szobáért. Jól élt, esténként színházba járt, szóval gavalléroskodott.

A múlt hét szombatján a 140 forint 5 forintra apadt le. Egyideig kóválygott az utozán, végre is elhatározat, hogy vissza jön Debreczenbe. Itt még lehet újabb pénzforrás után nézni.

Jó szándékában azonban a debreczeni vasuti rendőrség megakadályozta. Most kénytelen kellelten a királyi ügyészség vendége, mert letartóztatás után átkísérték a debreczeni királyt törvényszék fogházába.

Rövid idő múlva a törvényszék fogja kérdőre vonni s megbüntetni a rablott pénzből gavalléroskodó suhanczot.

Színházi-epizódok.

— A Magyar színpad-ból. —

Az otthonhagyott szemüveg.

Valamelyik francia színműben fordul elő, hogy Náday Ferencnek át kell nyújtania egy levelet Szigeti Imrénének, hogy az olvassa azt fel.

Az ilyen színpadi levelek — régi szokás szerint — tényleg le vannak írva és a színházi kellékes, az előadás előtt átadja annak, a kinek szük-sége van rá, hogy kényelmesen felolvashassa. A sugó tudja ezt és ha a levélolvasásra kerül a sor a színpadon, kényelmesen el szokott szenderni kis házaeszkájában.

Náday Ferenc is megkapta a megírt levelet a jelenése előtt de hirtelen pokoli ötlete támadt.

A kulisszák mögött el is mondta néhány kollegájának.

— Kérlek benneteket, figyeljétek meg Szigeti-t ebben a jelenetben. Én a megírt levél helyett egy tiszta papírost fogok neki átadni, hogy azt olvassa fel. Az öreg persze nem tudja a levelet kívülről, meglátjátok valósággal meg fog röknyödni.

Ugy is történt. Náday a levél helyett egy üres papírost csempészett bele a borítékba és mikor a Szigetivel való jelenetben sorra került a levél, nagy nyugalommal nyújtotta át a borítékot partnerének.

Szigeti felszakítja a borítékot, kihuzza a levelet, kitergeti és érthető elszörnnyüködéssel veszi észre, hogy egy üres papíros van benne.

Náday félrefordul és kaczag. Szigetiről a verejtékesöppök kezdenek gyöngyözni, kétségbeesett pillantásokat lövel a sugó felé, de az — mint a ki tudja, hogy nincs rá szükség — nyugodtan költi el a vacsora utáni desszertjét.

Szigeti tipeg-topog egy-két pillanatra, azután hirtelen felderül az arca. Itt a mentő idea! Elkezd kapkodni a zsebeihez, keres-kutat a kabátja meg a nadrága zsebében, aztán bosszankodó hangon szól:

— Ejnye, ejnye, otthon hagytam a — szemüvegemet. Szemüveg nélkül pedig egy kukkot sem látok.

Majd mézédés — egy kicsikét gyanys árnyalatu — hangon szól Nádayhoz:

— Ugyan édes fiam: olvasd te fel ezt a levelet!

Ezzel odanyújtja Nádaynak az üres papírost.

Most persze Nádaynak esett le az álla a meglepetéstől. Ő csakugyan egy szót sem tudott a levél szövegéből, hiszen nem is az ő szerepe volt.

Kényelmetlen helyzetében lassan odalépett a sugólyukhoz, nagyot dobantott lábával, a sugó felriadt, észrevette, hogy baj van és felsugta Nádaynak a levelet.

Persze Náday Ferencz, az előadás után, megesküdött, hogy soha életében nem fog többé tréfálkozni Szigeti bácsival.

Jelenet

egy szecsessziós népszínműből.

(Szín: A falusi bíró cserépfődeles udvarháza. Kivülről belátszanak a felvég házai. Az udvaron kut, néhány fa s a községi börtön ajtaja. Mikor a függöny felgördül, a bíróné virágait öntözi az ambituson, a kisbíró pedig fát vág.)

Bíróné: Kisbíró ur!

Kisbíró: Parancsol?

Bíróné: Nem tudja, hol marad olyan sokáig a férjem?

Kisbíró: Azt hiszem, hogy a főnök ur mindig a vendéglőben tósztoz. Talán tetszik tudni, hogy a Hadrián kerékpáros egyesület ma kirándult a helybeli vendéglőbe.

Bíróné (félénken): Kisbíró ur, számíthatok az ön diszkrécziójára?

Kisbíró: Feltétlenül nagysád.

Bíróné (fájdalmas hangon): Én azt hiszem, hogy a férjem egy más hölgynek udvarol.

Kisbíró: Lehetetlen. Kegyed ezt csak tulzott idegességében gondolja...

Bíróné (keserűen): Higye meg, kedves kisbíró, hogy már öt vagy hat hét óta nem alszom. Férjem, a bíró, mindig afféle hommas a femmes volt, a ki örökkön-örökké más aszszonyok után futkosott. Oh, én, fájdalom nagyon jól ismerem Aladárt...

Kisbíró (leteszi a fejszét): Én ellenkezőleg, azt hiszem, hogy a főnök ur nagyon rokonszenvez kegyeddél...

Bíróné: Téved. Istenemre mondom, hogy téved. Különben is ha megenge-di, dalolni fogok valamit. (Dalol):

Nincs az istent mire kérjem,
Hej, nem szeret már a férjem!
Rám az ég is besötétül;
Megőrülök a migréntül,
Hajahaj!

(A virágoserépre borul és sirva fakad.)

A kis-bíró (félre): Szegény piczike! (Sohajtvá): Istenem ha én lennék a főnök ur helyében!

Bíróné (fátyolos szemmel vonul vissza a házába.)

Kisbíró (meghatva): Szegény aszszony! (Hirtelen): Eh busuljon a ló. Egyszer élünk, legyen legalább jó kedvünk, ha egyéb nincs! (Énekel):

Idegdoktor, kedves idegdoktor,
Árt nekem az agymunka s a sok bor.
A fejem is szinte kábul,
Adjon bromot a javából,
Hajahaj!

(Énekelve tovább aprítja a há-sábfát.)

Hymen.

Eljegyzések a múlt héten.

Szabó János ev. ref. Szaloki Etelka ev. ref.

Pipó Mihály ev. ref. Gulyás Eszter ev. ref.

Kiss Gábor róm. kath. özv. Kiss Károlyné Pénzes Sára ev. ref. Kovács József ev. ref. Vilmányi Julianna ev. ref.

Majoros Lajos ev. ref. Fűzi Róza ev. ref.

Jónás Károly róm. kath. Perekó Sára g. kath.

Nagy Gyula róm. kath. Kiss Zsuzsanna ev. ref.

Körmendy Károly ev. ref. Antalfi Julianna ev. ref.

Csiki Gábor ev. ref. Balog Julianna róm. kath.

Rozenfeld Leopold izr. Feuer Kati izr.

Faragó János ev. ref. Nagy Julianna ev. ref.

Steiner Mihály izr. Brüll Ida izr.

Juhász József ev. ref. Szilágyi Erzsébet róm. kat.

Horváth Károly ev. ref. Juhász Zsuzsanna ev. ref.

Zsurza István gör. kath. Kovács Julianna g. kath.

Falay Pál róm. kath. Geréb Sára ev. ref.

Polgári András ev. ref. Tóth Mária ev. ref.

Osváth Sándor ev. ref. Domján Zsuzsanna ev. ref.

Kovács Gyula ev. ref. Makay Zsuzsanna ev. ref.

Szatmáry András ev. ref. Agárdi Eszter ev. ref.

UJDONSÁGOK.

* **Az Emke báija.** Nagyon érdekes bál lesz e hó 18 an Kolozsvárott. Az Erdélyi magyar Közművelődési Egyesület tartja akkor zartkörű jelmezes bálját a kolozsvári Nemzeti Színház összes helyiségeiben. A bál elnöke: özv. báró Bánffy Istvánné, Teleky Erzsébet grófnő, fővédője; dr. Kunn Géza gróf. Bálányák: Booskay Domokosné, báró Bánffy Ernőné, dr. Purjesz Zsigmondné, báró Wesselényi Béláné. Érdekes eseménye lesz a bálnak a régi erdélyi lakodalom bemutatása. A történeti és etnografiai érdekességű látványosságot Szádeczky Lajos rendezi.

* **Felülfizetések.** Az iparos ifjak önképző egyesületének folyó év január hó 27-én tartott tanczmulatságán felülfizettek a következők: Blaskovics Mihály 14, Tóth Kálmán 10, Harsányi István 10, Ungvári Mihály 6, Bakos Kálmán 5, Horvath János 5, Falk és Társa 5, Seri Ede 5, Dávidházi Kálmán 5, Füvesi Bertalan 5, Aczél Géza 4, Németh András 4, dr. Hüter Károly 4, Stern József és testvere 4, Papp testvérek 4, Jobbágy Imre 4, Lamberger és Társa 4, Kemény János 4, Szediak József 4, Riesz Lipót 4, Dörre Ferencz 4, dr. Körösi Kálmán 3, Szél Kálmán 3, Tóth Kálmán 3, Flaschner György 3, Friaudszki Rezső 3, Biczó Gyula 3, Szepesi Péter 2, Bódogh Gyula 2, Grünwald József 2, Kormos Gyula 2, Szilágyi János 2, Vibiral János 1 korona és Lakatos Ferencz 60 fillér. Összesen 143 korona 60 fillér, melyért fogadják az egyesület nevében öszinte és halás köszönetünket. A rendező-bizottság.

* **Tisztújítás az izr. hitközségnél.** A debreczeni izr. hitközség tegnap tartotta meg tisztújító közgyűlését. A választás elé igen nagy érdeklődéssel tekintettek a hitközségi tagok, mert sokan voltak, kik új tisztviselőket akartak győzelemre juttatni. Ez a terv azonban nem valósult meg, mert, mint a választás eredménye bizonyítja a választásból mind a régi tisztviselők kerültek ki győztesként. A választás tegnap reggel 9 órakor vette kezdetét dr. Bakonyi Samu ügyvéd választási elnök vezetésével. A szavazás délután egy óráig tartott, a mikor is a szavazatok összeolvasását kezdték meg. Délután öt órakor hirdette ki az elnök az eredményt, a mely szerint az előjáróság tagja lettek: Elnök Reichmann Ármin, alelnök: Drucker Mór, pénztárnok: Weisz Sándor, ellenőr: Schwarz Vilmos, gondnokok: Fischer Adolf, Rozenthal Dániel és Reich Hermann.

*** A városi szállítások.** A budapesti lapokból vesszük át a következő hírt:

*** A városi szállítások.** Az árlejtéseket az utóbbi időben a közgyűlés döntötte el, noha az a törvény világos intézkedése szerint a tanács kötelessége. A legtöbb árlejtésnél akadt egy előgedellen ajánlattevő, a ki szerette volna megszerezni a szállítást s a közgyűlésnél próbált szerencsét. A tiszti főügyész, mint annak idején megirtuk, előtejesztést tett a tanácsnak, a melyben azt mondja, hogy az adminisztráció megnehezítésén kívül az autonómiát is csorbitja a tanács eljárása, hogy a főbbezéseket a közgyűlés elé viszi. A tanács mai ülésén el is határozta, hogy ezután a főbbezéseket hivatalból visszautasítja.

Megszivlelheti azt a határozatot Debreczen város tanácsa is, legalább a jövőben nem fordulhat elő az az eset, a mi legutóbb városi papírszállításnál is előfordult, hogy a *sokkal drágább* ajánlatot tevő ajánlkozók megfellebbezték a tanács által a legolcsóbb ajánlattevőnek odaítélt szállítást s azt a közgyűlés, a mindég takarékoságot hangoztató ellenzék szavazatával meg is semmisítette azért, hogy az újabban kiírandó pályázatonál a papírárak rohamos emelkedése következtében a tanács legalább 10 %-al magasabb ajánlatot legyen kénytelen elfogadni.

*** Idegennek tilos.** Tele volt az adóhivatal. A várakozók oszondesen dohányoztak, hogy teljék az idő. Egy mosoni fiskális, hogy teljék az idő, szintén rágyújtott a cigarettára. Mikor a finom török dohány megcsapja az egyik hivatalnok orrát, ideges szó hallatszik a rács mögött:

— Itt tilos a dohányzás.
Valami szörnyű hatalom van a hangjában s egy kis irigység cikázott át arczán.

A fiskális halván a parancsot, udvariasan teszi le a cigarettját s csak ennyit mond:

— Pardon! nem tudtam.
Hanem aztán meg nem állhatja, hogy oda ne forduljon az egyik ködmönös atyafiához:

— Hallja kend hát miért szivarozik?

A ködmönös egyet ránt gubáján:
— Hát mert idevaló volnék. Nekünk szabad. Ha az ur nem volna mosoni, az urnak is szabadna. Hisz nem látja kérem, hogy ki van írva: Idegennek tilos a dohányzás.

*** Hirdetmény.** Felhívtnak a Debreczen sz. kir. város összes területén lakó jószágirtók, hogy lovaikat, szekereiket és kocsijaikat 1901. évi február hó 15-ől kezdve bezárólag márczius hó 15-ik napjáig Csapó utca 43-ik számú háznál (tüzoitő-laktanya) mindenkor délelőtt 8 órától 12-ig az ezen hivatal által adandó hejelentési lapokon bejelenteni, illetve bemon-dani — a kerület, utca, házszám pontos megjelölésével — el ne mulasszák, mivel a mulasztók az 1873. évi XX. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott utasítás 3. §-a értelmében minden ló után 10 forintig terjedhető s a szegényalap javára fordítandó bírsággal fognak büntettetni és utólagos bejelentésre kötelezettek. A bejelentés alól fel vannak mentve: 1. Az állami lótenyésztési intézetek lovai. 2. A katonai-igazgatás lovai és a tényleg szolgáló katonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk el-látására szükségük van. Debreczen, 1901. január 1. A városi tanács.

SZINHÁZ.

A vasárnapi előadások.

Vasárnap délután Hugó Vikor regényes színműve, *Quasimodo* került színre zsufoolt ház előtt. Az előadás kifogástalanul ment, a színészek egytől-egyig a legjobbat nyújtották s a délutáni publikum mindvégig a legjobban szórakozott a regényes népdramán.

Este zajos ünnepe volt a színház-

nak. *L. Komáromy* Mariska első vendég felléptével *Verő* bájos operette-je: *A szultán* került színre. Főlöszleges talán mondanunk, hogy a kiváló vendég művésznő zsufoolt házat vonzott s a közönség nem győzte eléggé ünnepelni a csodálatos hangu művésznőt. A művésznő minden ének száma után falrengető tapsban tört ki a közönség s a második felvonás után négyszer egymásután kellett a vasfüggönnyt felhuzni. *Sárosi* Paula nagyon gyenge *Roxelane* volt, mintha egész este lámpaláza lett volna, szinte rontotta a hatást. Nagyban emelték az előadás nivóját ifj. *Szathmary* (Ali), *Nagy Gyula* (Bülbül) és *Sziklai* Miklós (Bimbasi) józúú mókáival. *Kállai* Lujza epizód szerepében is kitünő volt, valamint *Karacs* a franciaia követ szerepében.

— (**L. Komáromy Mariska állandó vendég.**) *Komjáthy* János színigazgató fényes meglepetésben részesítette a debreczeni közönséget. A most nálunk szereplő kiváló művésznőt *L. Komáromy* Mariskát állandó vendégül szerződtette. Hogy Debreczenen művészi életében mily jelentős dolog ez, azt szükségtelen hangsúlyoznunk. Tény az, hogy a debreczeni közönség az ország egyik első primadonnáját jövőben a magáénak mondhatja.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bánonyi főtárgyalások. A debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa a a hét folyamán a következő ügyekben tart főtárgyalást: *Február 11-én, hétfőn:* Szorbiczky Lajos s társai ellen lopásért. *Február 12-én, kedden:* B. Balogh István s társai ellen gond. okozott súlyos testisértés vétségéért. Botos Lajos ellen lopás büntetéseért. *Február hó 13-án, szerdán:* Tar Gáborné ellen lopásbüntetéseért. B. Papp István ellen uzsora vétségéért. *Február hó 14-én, csütörtökön:* Ungvári János ellen lopás büntetése. M. Papp János ellen okirat hamisításért. *Február hó 15-én, pénteken:* Rostás József s társai ellen súlyos testi sértés büne. *Február hó 16-án, szombat:* Lundmay Ferenc s társai lopás büne és Löw József ellen párviadal miatt összbüntetés. Ugyanaznap ítélethirdetések is tartatnak.

§ A kolozsvári intendáns váltói. A tábla harmadik büntető-tanácsa ma főlebbviteli nyilvános főtárgyaláson foglalkozott egy régi nemesi család elzüllött sarjának a viselt dolgaival. Nagybulóni *Bölyny* Dezső magánhivatalnok ezelőtt harmadfél esztendővel háromezer koronáról szóló és *Bölyny* József kolozsvári intendáns nevére kiállított hamis váltót fiztetett ki a nagysurányi takarékpénztárral. Amikor e turpisság kiderült, a lejtőre jutott fiatalember a fővárosba jött s a *Dortrecht* biztosítótársaság ügynöke lett. Ebben a minőségben *Bölyny* Imre és *Prónay* Géza báró nevében nagy összegről szóló életbiztosítási ajánlatot nyújtott be a társaságnak és sietve fölcsodta a kikötött proviziót, aztán *Balassa-Gyarmatra* tette át gvanus működésének a színhelyét. Csakhamar megismerkedett egy *Molnár* Julia nevű szobaleánnyal, a kinek házasságot ígért. Sikerült is neki rövid idő alatt 1570 koronát kicsalni a hiszékeny tereméstől, a mikor aztán égni kezdett talpa alatt a föld, Berlinbe, onnan pedig Zürichbe szökött. Az éhség végre is visszahozta hűtlenül elhagyott hazájába, a mikor aztan letartóztatták. A budapesti törvényszék két rendbeli okirathamisítás, egy rendbeli esalás büntetése és egy rendbeli család kísérletéért két évi és három hónapi fogházra ítélte. A

tábla *Dövích* László bíró előadásában tárgyalta az ügyet és *Fittler* Bálint főügyész helyettes indítványára helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Debreczeni városi színház.

Folyó sz. 135. Bérlet-szünet XXIII.

Ma Hétfőn, Február hó 10-én:

L. Komáromi Mariska urhölgy második vendégfelléptével:

Orpheus a pokolban.

Vig operette 4 felvonás.

SZEMÉLYEK:

- A közzvélemény . . . F. Kállay L.
- Jupiter Sziklay M.
- Juno, neje Szigeti Lujza
- Orpheus Karacs Imre
- Euridike, neje . . . **L. Komáromy Mariska**
- Aristeus (Plutó) . . . Környei B.
- Sxty Jankó Nagy Gyula
- Cupidó Perényi M.
- Diana Bódi Ella
- Vénus Bárdos Irma

Holnap, kedden, február 12-én:

A madarász.

Nagy operette 3 felvonásban,

REGÉNYCSARNOK.

A mit az éj betakar.

Angol regény.

Írta: **Miss Braddon.**

II. Fejezet.

14

Az éj fátyola alatt.

— Igen, de minő szélesend volt az! Már nem egy szélesendet értem meg, de olyat még soha, mint amint álomban láték. És azután ez egyedüllet: kivülem egyetlen lény sem volt a fedélzetem, nem egy emberi hang, mely kiáltásomra válaszolt volna. És az az arcz, — valami oly titokszerű volt e vonásokban: mosolygott rám, de tekintetében egyszerűen valami fenyegető volt, midőn a sarkára mutatott. Tudják-e, hogy a mult deczemberben éppen 33-ik évemet töltém be?

A tengerész kezeivel fűdé el arczát és néhány perezig elgondolkodva ült ott. Bármily büszke és bátor volt is, még sem tudá levetközni pályatársainak babonás hiedelmét és e néhez álom oly benyomással volt rá, hogy nem bírt tőle szabadulni.

A csendet a korcsáros töré meg. — Ah, kapitány — mondá, — már hogy tud ily dolgok miatt epedni. Kényelmetlen helyzetben aludt el, és álma is kellemetlen lón, hozzá még pedig oly izetlen és rendetlen, mint az ily természetlen fekvésből származott álmok szoktak lenni. Mit szólna hozzá, nem volna jó, ha egy kicsit játszanánk és valami meleget innánk melléje? Önnek csak egy kis felvidulásra van szüksége különben semmi baja.

Valentin elfogadta az ajánlatot. Kártyát hoztak és a tengerész, ki mindig kész volt másokat megvendéglenni, punchot rendelt.

A játék megkezdődött és a szerencse úgy szolgált neki, mint általában becsüles embereknek ily társaságban szokott. Eleintén nyert, azután vesztett és vesztéségre jóval föllülmulta nyereségét.

Már egy óránál tovább játszott és

nem egy pohár punchot ivott meg, de a szerencse még nem fordult vissza hozzá, úgy hogy kénytelen volt aranyokkal és bankjegyekkel tömött vastag tárczáját elővenni.

Ha nem itta volna az erős punchot, úgy talán megemlékszik Harker Joyce intésére és nem is tárja gazdagságát ezen két ember előtt.

Szerencsétlenségére azonban az erős ital párja megkezdte munkáját, fejébe szállott és hü irmokáról teljesen megfélekedezett.

Valahányszor a kapitány vesztését kelle kifizetnie, tárczáját vette elő és a mint azt kinyitá játszótársainak sóvár szeméből mindannyiszor lopott pillantások vizsgálgatták annak irigylésre méltó tartalmát.

A tengerész minden játszmánál ingerültebb lón. A tétösszeg kicsiny volt és így vesztésege alig rugott néhány fontra. A vesztéség érzetét azonban nem tudta elviselni. Lázas ingerültséggel vágyott megtorlást venni a nyertes feleken és midőn Milson már el akarván menni, felkelt, a kapitányt azt kívánta, hogy a játékot még tovább folytassák.

— Ah, nem szabad ám csak így elillannia — mondá neki. Még folytatnunk kell a játékot.

A fekete Milson a szoba egyik szögletében függő kis fali órára mutatott.

(Folytatjuk.)

Laptulajdonos: **Osokonal-nyomda.**

Magyarország leghírnevesebb ásvány-gyógyforrásai a

Bikszádi gyógyvíz mint a drága Selters. A

Sztojikai azonos a karlsbadival.

Bérlők: Almer Lajos és Károly Nagybánya.

Kapható minden fűszerüzletben.

Szives tudomásul!

Saját termésű, tiszta

természetes ó-borok

Szent-Anna puszta homoki szőlő telepünkről.

Literes palaczkokban:

- Fehér asztali 80 fillér
- Rizling 92 "
- Veres asztali 98-ról 80 "
- Veres Kadarka 98-ról 120 "
- Asztali siller 70 "
- Nagy burgundi siller 92 "

Palaczkokért 16 fillér letét.

Hordó számra való vételnél megfelelő engedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai

czégnél

Debreczen, Tisza-palota,

valamint

Geréby Fülöp utódai

uraknál.

ÜGYNÖKÖK

megbízhatók, kik építőmesterek- és privát felekkel jó ismeretségben vannak kerestetnek, szabadalmazott ablakredőnyök, fa- és vászonz rollók, amerikai önműködő rollók, rolló-ládák és rollóvéd-falak, szállodák és vendéglők számára való elárusításra

Goldschmied & Kussi-nál

Prág VII.

Legnagyobb telep e szakmában.

Gőzerőre berendezett gyár.

Külfelvé 20 arany- ezüst- és államiéremmel.

KÖNYVKÖTÉS Z E T . * P A P I R K E R E S K E D É S .

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészies kivitelű díszmunkák is készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Arjegyzékek, korlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címkek, csomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámlapok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, díszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE:

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — a legrövidebb idő alatt készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: napi ıvek, lejáratı jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos fızetekben, szerzıdéses kötelezvények, váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI RENDEZŐK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bálı meghívók, szinlapok, programok, beléptı jegyek, díszes táncrendek, stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családı értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új divatú finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

Könyvkötészetünk a modern technika eszközeivel dusan felszerelt könyvkötészet és díszmőintézet, elvállalja gyors, olcsó és izléses elkészítését:

Iskolai könyvek,
Könyvtárak,

Ipari és kereskedelmi könyvek,
Nyomtatványok,
Díszes táncrendek

Émlékkönyvek,
Albumok,

és minden e szakmába vágó különlegességeknek.

Ajánljuk a kor igényeinek megfelelően berendezett

Papirkereskedésünket

melyben a legjobb minőségű papır, írő-, rajz és festészeti szerek kaphatók. Ajánljuk továbbá dusan felszerelt papıgyári raktárunkat, mindennemű irodal-, csomagoló-, levélpapırok beszerzésére, továbbá iskolai írıkák és fızetek, tollak, tollszárak, teljes irodal és iskolai berendezésekre

Az Uj Debreczeni Friss Ujság

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vállal hirdetések felıtűnő és izléses kivitelben.

Minden munka a legnagyobb gonddal kiállıtva mindamellet más kezdetleges kivitelnél olcsóbb áron.